
Tőkés László: az Uniónak kötelessége az eddiginél is komolyabban fellépnie az emberi jogokért

2012. 12. 13.

2012. december 13-án, az Európai Parlament strasbourgji ülészakán elfogadták **Az emberi jogok és a demokrácia helyzete a világban - 2011** című éves jelentést. A **Leonidas Donskis** litván liberális EP-képviselő által kidolgozott tervezet árnyék-jelentéstévője az Európai Néppárt részéről **Tőkés László** erdélyi képviselő. A jelentés az emberi jogok helyzetének és a demokrácia mértékének alakulását követi nyomon az Európai Unión kívüli, ún. harmadik országokban, valamint az EU kapcsolatos álláspontját és tennivalóit rögzíti ezen a téren.

A mai napon elfogadott dokumentumban a képviselők egyöntetűen üdvözölték az **EU emberi jogi stratégiai keretszerződésének** ideit elfogadását, melynek értelmében az uniós intézményeknek a jövőben egymással szorosan együttműködve kell biztosítaniuk a keretbe foglalt akciótervek végrehajtását, annak érdekében, hogy az Európai Közösség az eddiginél is hatékonyabb és következetesebb, szilárd elvi alapokon álló külpolitikát folytathasson. A jelentés üdvözlö, hogy az EU új magas rangú tisztséget hozott létre, az **emberi jogi különmegbízott** kinevezésével.

A nagy szótöbbséggel megszavazott emberi jogi jelentés mögött az EP több hónap munkája áll. Azt követően, hogy az Európai Bizottság ismertette az Unió Külügyi Tanácsa által elkészített éves emberi jogi jelentését, az EP **Külügyi Bizottságában (AFET)**, valamint az **Emberi Jogok Albizottságában (DROI)** a különböző politikai csoportok egyeztetése már ősszel elkezdődött. Noha az Európai Parlamentben az emberi jogok kérdése önmagában politikailag nem megosztó ügy, hiszen az Unió alapját is az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság képezik – ennek ellenére az egyeztetési folyamat során a képviselők több esetben, illetve kérdésben éles vitába kerültek egymással. Ennek rendjén, számos képviselő bírálta az Uniót a **kettős mérce** alkalmazása miatt, az ún. harmadik országok és saját tagországai viszonylatában, illetve amiatt, hogy az Unió saját gazdasági érdekeit igen gyakran előnyben részesíti az emberi jogok rovására.

A jelentés részletesen foglalkozik – többek között – a nemzetközi humanitárius téren való EU-fellépés kérdésével, a Hágai Nemzetközi Bírósággal való együttműködés módszertanával, ugyanakkor pedig kiértékeli az Unió szomszédságpolitikáját és az "Arab tavasz" fejleményeit, továbbá újraértékeli az ún. harmadik országokkal folytatott emberi jogi párbeszédet, valamint a gondolat-, a vallás- és a lelkiismereti szabadság helyzetét a nagyvilágban. A dokumentum rögzíti az előző esztendőben elkönyvelt előrelépéseket, másfelől pedig sajnálattal veszi számba az emberi jogok és a demokratizálódási folyamat terén beállott visszaeséseket.

A jelentés az **Unió** és az **ENSZ** kapcsolatára is részletesen kitér, kiemelve annak fontosságát, hogy a két nemzetközi intézmény továbbra is együtt lépjen fel a **korruptió**, a **szelektív igazságszolgáltatás** és a **büntetlenség** ellen, ezáltal erősítve a nemzetközi büntetőjogot.

Az **Oroszországban** uralkodó korruptió és hatósági visszaélések szintén erőteljes bírálóiban részesülnek, a Parlament továbbá elítéli, hogy az EU, valamint a nemzetközi közösség számtalan figyelmeztető felhívása ellenére a világ több részén folyamatosan lábbal tiporják az emberi jogokat. Az európai törvényhozás kifejezi azt az igényét, hogy az Európai Tanács – a civil társadalommal

együtt - rendszeresen vonja be az Oroszországgal folytatott, emberi jogokra vonatkozó párbeszédébe. Az EP-jelentés **Szergej Magnyickij** orosz jogász és emberi jogi aktivista 2009-ben történt tragikus esetét emeli ki ebben az összefüggésben, aki szembeszállt a korrump hatalommal, vádemelés nélküli előzetes letartóztatásba került, majd rejtélyes körülmények között halálozott el a börtönben.

A jelentés megállapítja, hogy az emberi jogok területén **Kína** esetében is visszalépés történt, különösképpen a vallásszabadság csorbítása tekintetében. Tőkés László EP-képviselő a **tibeti jogsértések** vonatkozásában egészítette ki a jelentés ezen részét, rámutatva a mélyülő társadalmi feszültségekre, az emberi jogi harcosok és a védőüggyvédek üldöztetésére, valamint a tibeti kultúra megsemmisítését célzó kínai politikai gyakorlatra.

Erdélyi képviselőnk javaslatára azt is befoglalták a jelentésbe, hogy a **keresztényellenesség** világszerte növekvő méreteket öltött. A szabad vallásgyakorlás jogát sok - főképpen muzulmán - országban korlátozzák, a keresztények ellen elkövetett erőszakos cselekmények száma pedig megsokasodott. A Parlament ismételten elítélte a vallási intolerancia és megkülönböztetés valamennyi formáját. Figyelemreméltó, hogy erdélyi képviselőnknek a **vallásszabadság** védelmében beterjesztett módosító indítványait a jelentés-tervezet folyó év november 6-iki véglegesítésekor, az AFET-szakszabizottságban valamennyi politikai csoport egyöntetűen támogatta.

A mai végszavazást megelőzően, a 2011. évi emberi jogi jelentés **általános vitájára** tegnap délután került sor az EP plenáris ülésén. A Donskis-jelentést ez alkalommal összevonva tárgyalták **Rui Tavares** portugál zöld képviselőnek Az EU emberi jogi stratégiájának felülvizsgálatáról szóló tervezetével, melynek néppárti árnyék-jelentéstévője a szintén erdélyi kötődésű **Gál Kinga** képviselőasszony volt.

A két magyar árnyékjelentéstévő irányadó előterjesztései a két, végszavazásra előkészített emberi jogi jelentés általános jellemzőiről és célkitűzéseiről szóltak. **Felszólalásában** Tőkés László kiemelt hangsúlyt fektetett a még létező, valamint a volt kommunista országokban - köztük Kínában és Észak-Koreában, Oroszországban és egyes szovjet utódállamokban - fennálló, igen súlyos emberi jogi viszonyokra (lásd mellékelve).

Az emberi jogi plenáris vitanapnak - a karácsonyi ünnepek és az esztendő végének közeledtén - sokatmondó háttérrel kölcsonzott az a körülmény, hogy **José Manuel Barroso** bizottsági, valamint **Martin Schulz** parlamenti elnökök ugyanannak a napnak a délelőttjén nyújtották át a lelkiismereti szabadság és az emberi jogok terén elért eredményekért kijáró **Szaharov-díjat** két üldözött iráni személyiségnek, **Nasrin Sotoudeh jogásznak és Jafar Panahi filmrendezőnek, akik jelenleg is börtönben sínylődnek. Kényszerű távollétükben személyes képviselőik vették át a rangos díjat. Ugyanazon a napon ünnepélyes keretek között vette át és fogadta el a Parlament - jelképes módon - a Béke Nobel-Díjat, melyet - amint az közismert - ebben az esztendőben az Európai Uniónak ítéltek oda.**